

Szkolna.pl

Gazetka szkolna nr 41 (03/2021)

uczniów Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Gaju

W TYM NUMERZE

- Sukcesy naszych uczennic
- Koło wolontariuszy „Młody Samarytanin”
- Staropolskie zwyczaje wielkanocne
- Krzyżówka wielkanocna
- Triduum Paschalne
- Koszyk wielkanocny
- Ciekawostki
- O zdrowym odżywianiu
- Przypomnienie historii naszej szkoły

Sukcesy naszych uczennic

W tym roku szkolnym wielu uczniów naszej szkoły brało udział w Małopolskich Konkursach Kuratorskich organizowanych przez Kuratorium Oświaty. Szczególne sukcesy osiągnęły dwie uczennice klasy VIII:

Zuzanna Waśniowska, która uzyskała tytuł Laureata Małopolskiego Konkursu Biologicznego, otrzymując w etapie wojewódzkim konkursu jeden z dziewiętnastu najwyższych wyników w województwie. Ostatni etap zmagania konkursowego odbył się 2 marca w X Liceum Ogólnokształcącym w Krakowie. Tytuł laureata daje naszej uczennicy pierwszeństwo w rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.

Renata Klimasińska, która otrzymała tytuł Finalisty Małopolskiego Konkursu Języka Angielskiego, uzyskując ponad pięćdziesiąt procent wszystkich punktów możliwych do uzyskania w ostatnim etapie konkursu, który odbył się 1 marca w IX Liceum Ogólnokształcącym w Krakowie. Tytuł finalisty w konkursie przedmiotowym organizowanym przez Kuratorium Oświaty daje uczennicy siedem dodatkowych punktów w rekrutacji do szkół średnich.

Serdecznie gratulujemy naszym uczennicom tak wspaniałych osiągnięć i życzymy im kolejnych sukcesów!

MŁODY SAMARYTANIN

Nasze szkolne koło wolontariatu „Młody Samarytanin” pod opieką P. Beaty Bobek zakończyło ostatnio akcję charytatywną mającą na celu zebranie pokarmu oraz różnych akcesoriów dla psów i kotów ze schroniska. Dzieci z oddziału przedszkolnego oraz uczniowie szkoły podstawowej z zaangażowaniem przynosili dary. Akcja rozpoczęła się w październiku, lecz przez sytuację epidemiologiczną w kraju musiała być ona przełożona w czasie. Istniała dla nas nadzieja na dostarczenie darów na święta Bożego Narodzenia, lecz nie było stabilnych warunków, więc zostało to przełożone na późniejszą datę. W końcu nadszedł dzień 5 lutego, w którym mogliśmy zawieźć zebrane rzeczy. Niestety, nie mogły pojechać wszystkie wolontariuszki, więc jako przedstawiciele wolontariatu pojechały Paulina oraz Weronika - uczennice klasy 8 wraz z Panią Beatą. Wszystkie zebrane dary zostały przekazane do Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Krakowie. Z powodu obostrzeń niestety, nie był możliwy spacer ze zwierzętami. Jako podziękowanie dostaliśmy od Schroniska Certyfikat Wielkiego Serca. **Wszystkim darczyńcom serdecznie dziękujemy.**
Wkrótce następne akcje!!!

Przygotowała: Paulina Dudek

Staropolskie zwyczaje wielkanocne

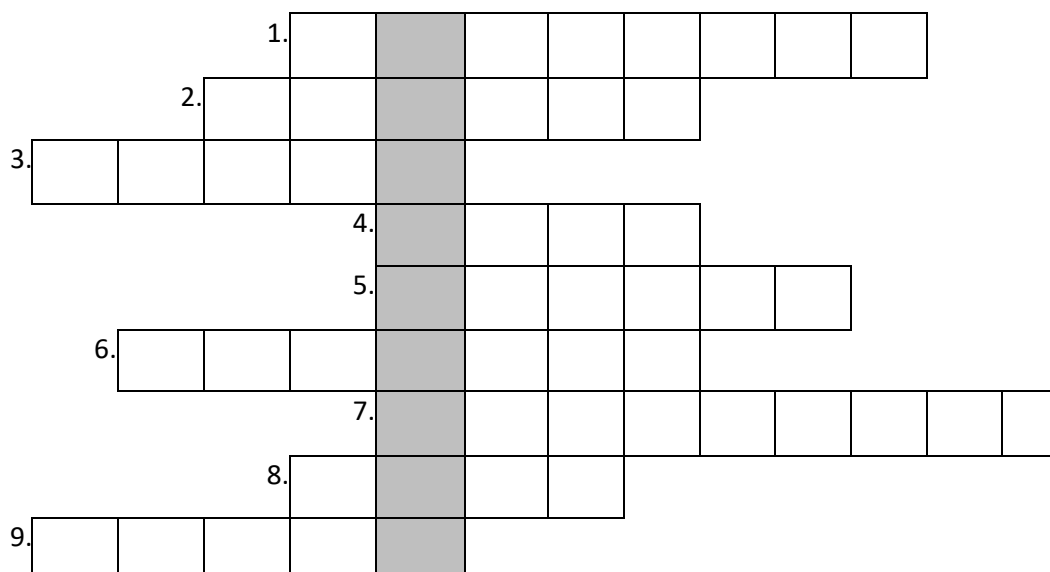
W dawnej Polsce w czasie Wielkiego Postu ludzie często jedli tylko żur czy śledzie. Po 40 dniach jedzenia tego samego wszyscy mieli serdecznie dość tych posiłków. Dlatego między Wielkim Piątkiem a Wielką Sobotą odbywało się wynoszenie śledzia i żuru z domu, a czasem nawet ze wsi. Śledzia, wykonanego specjalnie na tę okazję z tektury czy drewna, wieszano na jakimś drzewie czy przy drodze. Garnek z żurem natomiast zakopywano poza granicami wsi.

Po świątecznych mszach młodzież bawiła się hałaśliwymi grzechotkami i straszyla przechodniów. Było to tak zwane wielkie grzechotanie. Nawet dziś w niektórych częściach Polski zachowała się tradycja obdarowywania dzieci grzechotkami i kołatkami w czasie świąt wielkanocnych.

W Lany Poniedziałek poza znanym nam wszystkim śmigusem - dyngusem praktykowano również chodzenie z kurkiem po dyngusie. Polegało to na wożeniu w słomianym, ozdobionym wózku koguta, później zastąpionego jego glinianą figurką. Z kogutem jeżdżono od domu do domu i składano wszystkim domownikom świąteczne życzenia.

Przygotowała: Zuzanna Waśniowska

Krzyżówka wielkanocna

- ..... plecień, bo przeplata trochę zimy trochę lata.
- Najważniejsze wydarzenie w roku liturgicznym. Zaczyna się w czwartek, a kończy w niedzielę
- Roślina, która kojarzy się z wiosną/świętami Wielkiej Nocy.
- Śmigus dyngus, ... poniedziałek.
- Wkładamy do niego przykładowo sól, chleb, jajka itp., po czym święcimy go w kościele.
- Jajka pomalowane w różne wzorki wkładane później do [hasło nr.5].
- Dzień, w którym świętujemy zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa.
- Czas pokuty, który przygotowuje do najważniejszego święta chrześcijańskiego w roku.
- W Wlk. Brytanii bardzo popularna, uwielbiana przez dzieci atrakcja w okresie Wielkanocnym. W sklepach pojawiają się też figurki czekoladowe o takim kształcie.

Przygotowała: Oliwia Przeworska

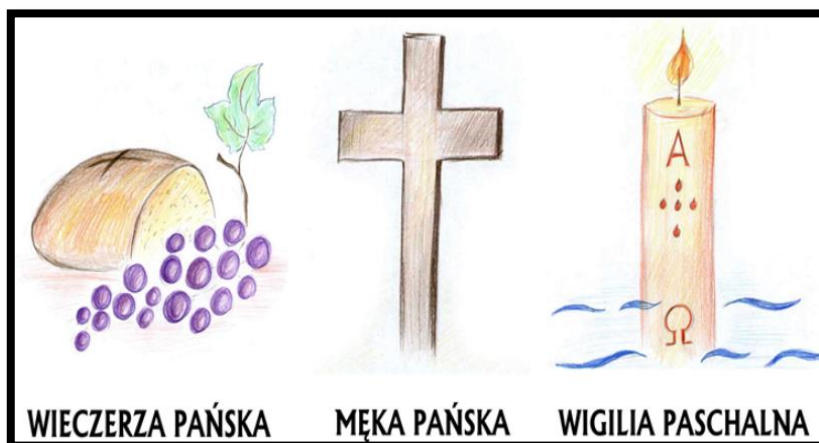
TRIDUUM PASCHALNE

Najważniejsze wydarzenie w roku liturgicznym dla katolików, którego istotą jest celebrowanie misterium paschalnego: męki, śmierci i zmartwychwstania Chrystusa.

WIELKI CZWARTEK: w tym dniu wieczorną mszą świętą Wieczery Pańskiej rozpoczyna się Triduum Paschalne. Po Wieczery Najświętszy Sakrament jest przenoszony do tzw. ciemnicy gdzie odbywa się adoracja. Wyraża ona wdzięczność za dar Eucharystii. W kościołach odbywa się obrzęd obmywania nóg, który symbolizuje pokorę uczniów Jezusa. Upamiętniamy wtedy Ostatnią Wieczerzę. W tym dniu rozmyślamy nad męką Jezusa.

WIELKI PĄTEK: jest to dzień śmierci Chrystusa. W kościołach odprawiana jest liturgia Męki Pańskiej. Adorowane wtedy drzewo krzyża staje się znakiem zbawienia. Następnie, po wystawieniu Najświętszego Sakramentu jest on przenoszony do Grobu Pańskiego.

WIELKA SOBOTA: dzień przed Zmartwychwstaniem Jezusa święcimy pokarmy i odwiedzamy Groby Pańskie. Wieczorem odbywa się liturgia Wigilii Paschalnej - święcony jest wtedy ogień i woda. W dzień ten odnawiamy przyrzeczenia chrzcielne.

Źródło: <https://gazetawroclawska.pl/>

Przygotowała: Wiktoria Krawczyk

KOSZYCZEK WIELKANOCNY

- **baranek** - symbol zwycięstwa życia nad śmiercią
- **jajko** - znak odradzającego się życia
- **chleb** - ciało Chrystusa
- **kiełbasa i wędlina** - symbolizują dostatek, zdrowie i płodność
- **woda** - znak przygotowania do nowego życia
- **sól** - symbol oczyszczenia
- **ciasto** - metafora umiejętności i doskonałości
- **chrzan** - znak siły fizycznej i krzepy

W koszyczku wielkanocnym powinien znaleźć się także **bukszpan**. Choć jest tylko ozdobą, nawet on ma swoją symbolikę - oznacza radość i nadzieję na zmartwychwstanie

Czytaj więcej: <https://gazetawroclawska.pl/koszyczek-wielkanocny-lista-produktow-i-ich-symbolika-co-wlozyc-do-koszyczka-a-czego-nie-wkladac/ar/c9-11987741>

Przygotowała: Weronika Wątor

ŚWIĘTA WIELKANOCNE W INNYCH KRAJACH

- **USA** - W Stanach Zjednoczonych Ameryki Święta Wielkanocne trwają tylko jeden dzień, w Niedzielę Wielkanocną. To właśnie w niedzielę odbywają się dwie najpopularniejsze zabawy wielkanocne Amerykanów. Pierwszą z nich jest Easter Egg Hunt, czyli poszukiwanie ukrytych przez króliczka wielkanocnego jajek. Najpopularniejsze poszukiwanie jajek odbywa się w ogrodzie Białego Domu, gdzie Para Prezydencka zaprasza całe rodziny. Drugą tradycją wielkanocną, którą Amerykanie celebrują, jest Easter Bonnet. Zabawa ta polega na wykonywaniu specjalnych kapeluszy, udekorowanych wielkanocnymi motywami. W czasie wielkanocnym w USA odbywają się też liczne parady.
- **Francja** - Zwyczaje wielkanocne we Francji różnią się od tych znanych w Polsce. W Wielkanocną Niedzielę Francuzi ukrywają czekoladowe przysmaki, które następnie, z wielką radością poszukiwane są głównie przez

dzieci, jednak często też przez dorosłych. We francuskich zwyczajach wielkanocnych trudno szukać śniadania wielkanocnego. Tutaj tym świątecznym posiłkiem jest obiad. W związku z inną porą wielkanocnego posiłku, inne niż w Polsce są też wielkanocne potrawy we Francji. Na francuskim wielkanocnym stole najczęściej można spotkać zapiekany z fasolką udziec jagnięcy, wszelkiego rodzaju paszety, ale też ryby.

- **Szwecja** - W Szwecji spędza się Wielkanoc podobnie jak w Ameryce Halloween. W Wielki Czwartek szwedzkie dzieci przebierają się za Wielkanocne Czarownice (Påskkärringar). W takich przebraniach odwiedzają sąsiadów, od których otrzymują słodkie przysmaki. Tradycja ta jest w Szwecji obchodzona od wielu lat. Wielkanocny poniedziałek Szwedzi spędzają podobnie jak Polacy, czyli przy suto zastawionych stołach i wspólnie z rodziną. Najpopularniejszymi daniami wielkanocnymi w Szwecji są przyrządzane na wiele sposobów jajka, jagnięcina, śledzie i inne ryby. Na deser w Wielkanoc podaje się tort marcepanowy.
- **Hiszpania** - W Hiszpanii spędza się Wielkanoc bardzo głośno, radośnie i kolorowo, a świętowanie rozpoczyna się już od Niedzieli Palmowej. W czasie Świętego Tygodnia ulicami hiszpańskich miast przechodzą liczne procesje, których uczestnicy poprzebierani są w kolorowe sutanny, a wszystko to odbywa się przy głośnym rytmie trąb i bębnów. Hiszpanie, którzy nie uczestniczą w procesjach, najczęściej wyjeżdżają w okresie Wielkanocy odpocząć, głównie na plażę, szczególnie że w Hiszpanii Wielki Czwartek i Piątek są dniami wolnymi. W Hiszpanii nie ma tradycji święcenia potraw, suto zastawionego stołu na śniadanie, zajczków czy pisanek. Jeśli by już szukać tradycyjnych, hiszpańskich potraw wielkanocnych, to byłaby to zupa z ciecioriki, przygotowywany na mleku chlebek oraz pączki z kremem wanilinowym.
- Źródło: <https://www.robimypodroze.pl/2018/03/jak-spedza-sie-wielkanoc-w-innych-krajach/>

Przygotowała: Liwia Maliszewska

Ciekawostki

1. Ptasie mleczko - popularny na całym świecie deser wymyślił Polak- Jan Wedel.
2. Nikt nie zna ostatnich słów Alberta Einsteina, ponieważ pielęgniarka, która się nim opiekowała nie znała niemieckiego.
3. Psy potrafią wyczuć smutek u ludzi, dlatego chcąc poprawić humor swoim właścicielom proszą się o głaskanie.
4. Koszt skafandra NASA to około 12 mln dolarów.
5. Jeśli w Wielkiej Brytanii dożyjesz 100 lat albo twoje małżeństwo przetrwa 60 lat, dostaniesz osobisty list od królowej Elżbiety II.

Źródło: bezuzyteczne.pl - instagram

Przygotowała: Julia Sarna

SKUTKI ZŁEGO ODŻYWIANIA

Skutków złego odżywiania może być bardzo wiele i różnią się od siebie - w zależności od tego, dlaczego odżywiamy się źle, jakich składników odżywczych brakuje w naszej diecie lub czego spożywamy za dużo. Skutkiem jedzenia zbyt dużej liczby pokarmów, szczególnie kalorycznych, niezdrowych przekąsek, np. słodczy, jest wzrost wagi oraz pogorszenie samopoczucia. Z kolei nadwaga może prowadzić do cukrzycy i chorób serca, problemów z kręgosłupem

oraz wielu innych. Jeżeli z kolei będzie się jeść posiłki ubogie w witaminy lub minerały, stan zdrowia znacznie pogorszy się. Może pogorszyć się wzrok, włosy oraz paznokcie będą łamliwe, może pojawić się bezsenność, niska krzepliwość krwi, nowotwory i wiele innych. Dlatego warto mieć zdrową, zróżnicowaną dietę.

Przygotowała: Amelia Pawul

PRZYPOMINAMY DZIEJE NASZEJ SZKOŁY

Oświata w Gaju sięga roku 1865. Wtedy to pełnomocnicy gmin zobowiązali się przed Urzędem Powiatowym w Skawinie wystawić i urządzić budynek szkoły parafialnej w Gaju oraz ofiarować nauczycielowi płacę. Głównym inicjatorem stworzenia i budowy szkoły był proboszcz parafii - Tomasz Leśniak. Pierwszym kierownikiem został organista o nazwisku Kukulski. Zadaniem jednoklasowej szkoły parafialnej było nauczenie dzieci czytać i pisać.

Z biegiem lat dzieci chłopskich przybywało. Budynek szkolny okazał się ciasny i niewystarczający. Dlatego chłopcy w Gaju postanowili własnym wysiłkiem wybudować murowaną szkołę ludową. Z inicjatywy chłopów ludowców powstał Komitet Budowy Szkoły Ludowej. Przewodniczącym komitetu został wybrany Jan Wątor, który doprowadził do zbudowania i oddania do użytku w 1912 r. murowanego budynku szkoły. Z upływem czasu budynek ten stał się niewystarczający dla rosnących potrzeb oświatowych. Dlatego w kwietniu 1945 r. wydzielono resztówkę dworską, którą częściowo przydzielono dla celów szkolnych wraz z budynkiem dworskim. Budynek ten na początku XIX w. był własnością rodziców gen. Józefa Bema. Od tej pory dzieci uczyły się w obydwu budynkach. Trwało to do lat siedemdziesiątych XX w. Na skutek złego stanu technicznego i dużego zagrzybienia szkoły na „Wzgórzu” budynek zamknięto. Młodsze dzieci uczyły się w budynku dworskim, starsze (klasy V – VIII) dojeżdżały od roku 1973 do Zbiorczej Szkoły Gminnej w Mogilanach.

Po wieloletnich przygotowaniach w 1994 r. oddano do użytku pierwszy pawilon nowego obiektu, w którym rozpoczął działalność Zespół Szkół w Gaju, obejmujący Szkołę Podstawową i Liceum Ekonomiczne – jedną z pierwszych szkół średnich tego typu w Polsce powołaną na wsi. Koncepcję powołania LE opracował Jerzy Rogala, który ówczesnie był dyrektorem szkoły i uczestniczył w budowie i tworzeniu nowej placówki oświatowej.

Informacje przygotował: Artur Kurlit

Zdrowych i spokojnych Świąt Wielkanocnych

życzy redakcja Szkołnej.pl

Redaktorzy: Ilona Kubas, Urszula Rudzka

Korekta tekstu: Renata Radoń

Uczniowie: Paulina Dudek, Wiktoria Krawczyk, Artur Kurlit, Liwia Maliszewska, Amelia Pawul, Oliwia Przeworska, Julia Sarna, Zuzanna Waśniowska, Weronika Wątor.

Hasło krzyżówki i odpowiedzi na pytania proszę przysyłać poprzez platformę Teams (na czacie) do pani Ilony Kubas do dnia 1 kwietnia 😊 Losowanie nagród przed końcem roku szkolnego lub zamiana na inną formę.